

Přírodovědný průzkum

Revitalizace Radimovického a Svrabovského potoka

13. 9. 2023

Ing. Kateřina Lagner Zímová

Zpracovatel:

Krajinná ekoložka
Ing. Kateřina Lagner Zímová
Autorizované posudky - Krajinné studie - Odborné poradenství
IČ: 01447424 DIČ CZ8454070163
www.katerinazimova.cz

Ing. Kateřina Lagner Zímová

Autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. pro účely provádění hodnocení ve smyslu § 67 zákona.

Obsah

1. Úvod a vymezení základních pojmů pro účely zpracování průzkumu.....	3
2. Cíle průzkumu.....	5
3. Charakteristika zájmového území.....	5
4. Metodika	13
5. Výsledky průzkumu.....	16
6. Shrnutí průzkumu	20
7. Opatření k eliminaci vlivů na stávající biotu	20

1. Úvod a vymezení základních pojmů pro účely zpracování průzkumu

Biologický průzkum je prováděn před realizací záměrů a jeho cílem je zjistit hodnotu zájmové lokality z jejího ekologického hlediska.

Tento průzkum má za úkol zjistit výskyt vzácnějších druhů rostlin a živočichů vyskytujících se na území záměru.

Průzkum má tyto dílčí části:

- všeobecné údaje o lokalitě
- ekologický charakter území a zjištěné taxony

Pro účely tohoto průzkumu je používáno těchto pojmů:

Posuzovaná Lokalita – Jihočeský kraj, okres Tábor, obec Nasavrky, obec Svrabov, k.ú. Nasavrky u Tábora [761516], k.ú. Svrabov [761524], k.ú. Náchod u Tábora [701254]

Obr. 1 Přehledné situace, zdroj: investor

Obr. 2 Katastrální ortofoto mapa posuzované lokality, zdroj: cuzk.cz 9/2023

2. Cíle průzkumu

Cílem tohoto průzkumu je zjistit stav a ekologickou hodnotu stávající plochy pro výstavbu a eliminovat negativní dopady na biotu vzniklé realizací záměru.

3. Charakteristika zájmového území

Obec Nasavrky se nachází v okrese Tábor v Jihočeském kraji. Obcí Nasavrky protéká Radimovický potok, který se po 2,5 km vlévá do Košínského potoka, západně od obce je větší soustava rybníků. Přibližně 700 m severně je vodní nádrž Košín I.

Obec leží 4 km severně od centra Tábora, nedaleko od obce Košín u silnice směrem na Radimovice u Tábora, Radkov.

Obec Svrabov patří do dřívějšího okresu Tábor a náleží pod Jihočeský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je okresní město Tábor, od něhož leží vzdušnou čarou severozápadně zhruba 3,5 km. Osídlení této malé vesničky dosahuje zhruba počtu 60 obyvatel. Svrabov se dále dělí na dvě části, konkrétně jsou to Hejlov a Svrabov. Část obce - kdysi samostatná vesnice - Hejlov leží asi 600 m od středu Svrabova východně. Nejbližší vlakové zastávky jsou Nasavrky a Balkova Lhota. V obci je zavedena též autobusová doprava - linka Tábor-Radkov-Borotín-Jistebnice.

Svrabov leží v průměrné výšce 479 metrů nad mořem. Celková katastrální plocha obce je 373 ha, z toho orná půda zabírá 77 %.

Předmětem průzkumu byly části Radimovického a Svrabovského potoka a jejich nejbližší okolí v oblasti mezi Táborem a Nasavrky. Oba potoky jsou značně zarostlé vegetací, pouze na několika místech je potok prosluněný a je vidět na tok. Potoky jsou obklopené zemědělskou půdou a nachází se zde několik remízků. Voda v potocích je čirá a zdá se bez známek znečištění, pouze v blízkosti Hejlovských rybníků je ve Svrabovském potoce velké množství okřehku. Část Svrabovského potoka má břehy a dno z betonových dílců, což není pro výskyt obojživelníků vhodné. Celkově se oba potoky zdají nevhodné pro trvalý výskyt obojživelníků.

Obr. 3 Zarostlý Radimovický potok, zdroj: Olič 9/2023

Obr. 4 Voda v Radimovickém potoce, zdroj: Olič 9/2023

Obr. 5 Zarostlý Svrabovský potok, zdroj: Olič 9/2023

Obr. 6 Voda ve Svrabovském potoce kousek od Hejlovských rybníků, zdroj: Olič 9/2023

Zájmy ochrany přírody a krajiny

Dle zákona 114/1992 Sb. v platném znění se v zájmovém území nacházejí tyto zájmy ochrany přírody a krajiny:

Chráněný zájem	Výskyt
Územní systém ekologické stability	✓
Významný krajinný prvek	✓
Mimolesní dřeviny	✓
Přírodní park	X
Velkoplošné zvláště chráněné území	X
Maloplošné zvláště chráněné území	X
NATURA 2000	X
Památné stromy	X

V zájmové lokalitě se nachází prvky ÚSES:

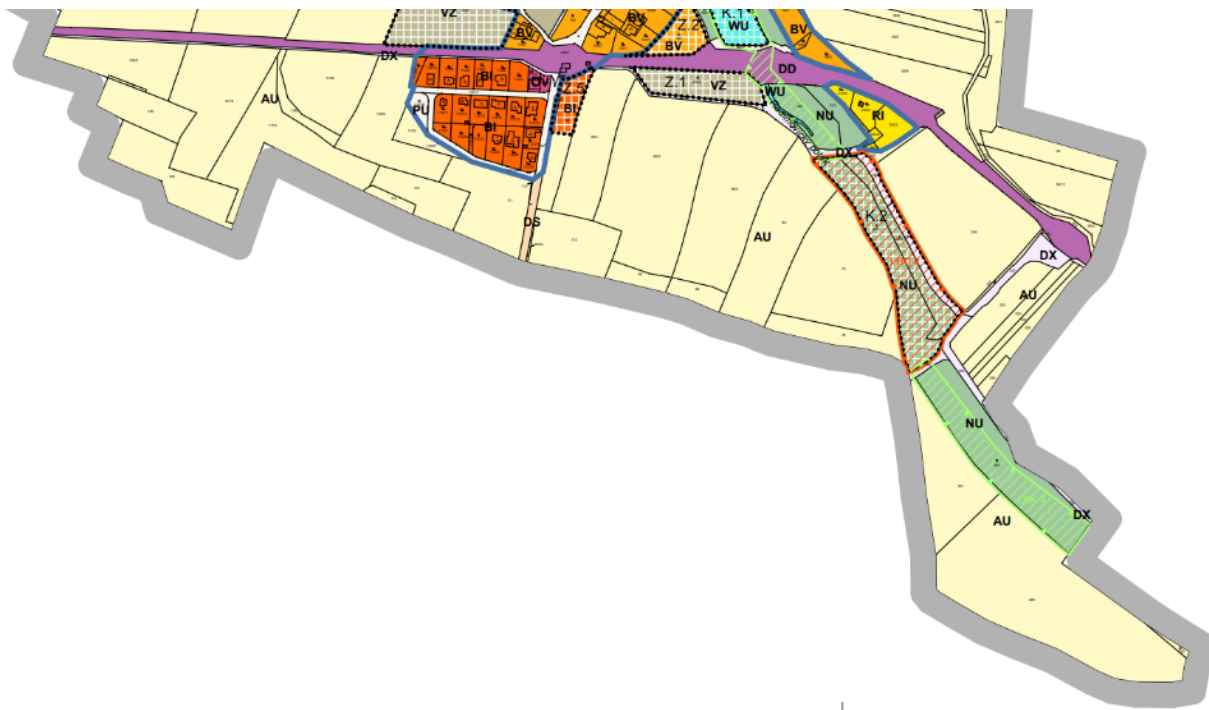
Nasavrky

- **LBK 4 Radimovický potok** - Vodní tok, louka - technicky upravené koryto Radimovického potoka v mělkém údolí, kulturní louky v nivě (326 m).

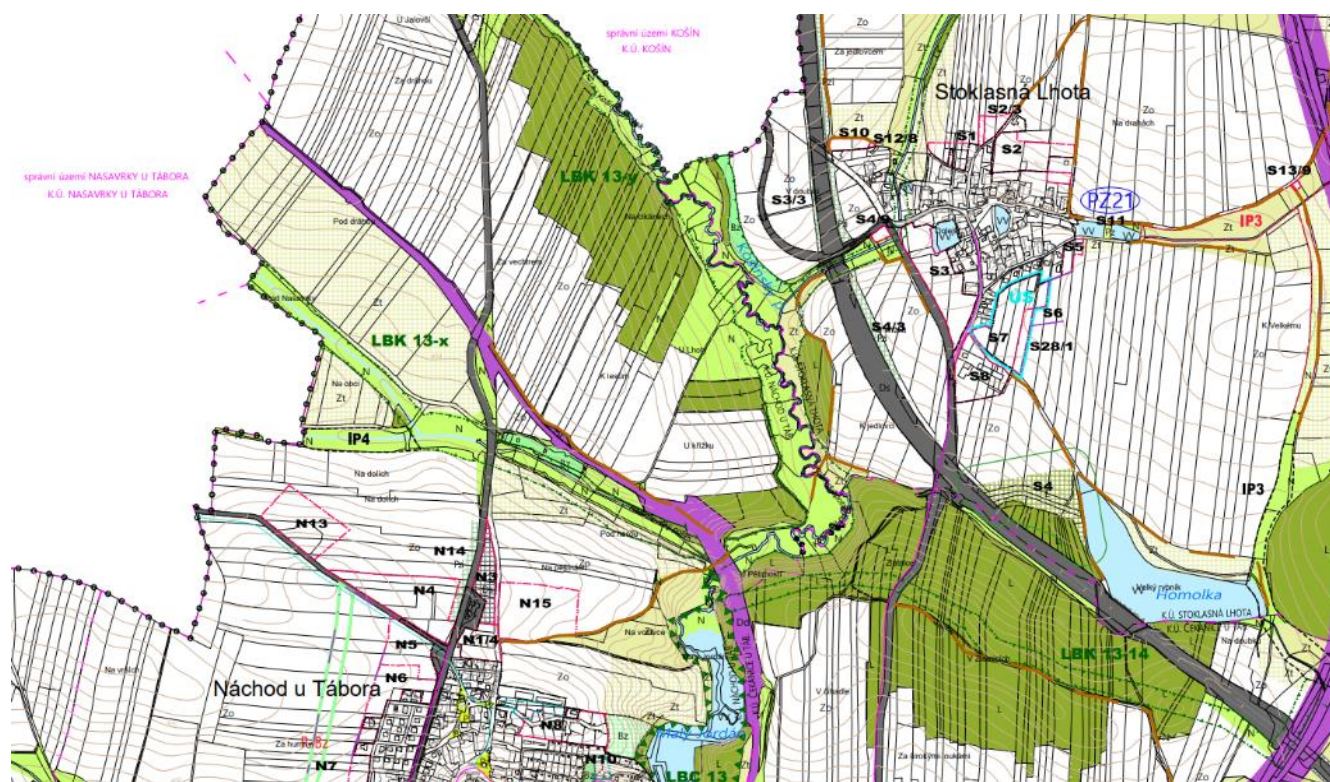
Náchod u Tábora

- **LBK 13-x Radimovický potok (k.ú. Náchod u Tábora)**
- **IP 4** - v údolí bezejmenného vodního toku levostranného přítoku Radimovického potoka, severně od Náchoda

Obr. 7 Prvky ÚSES v řešené lokalitě, zdroj: HV ÚP Nasavrky z 6/2023

Obr. 8 Prvky ÚSES v řešené lokalitě, zdroj: HV ÚP Tábor z 3/2023

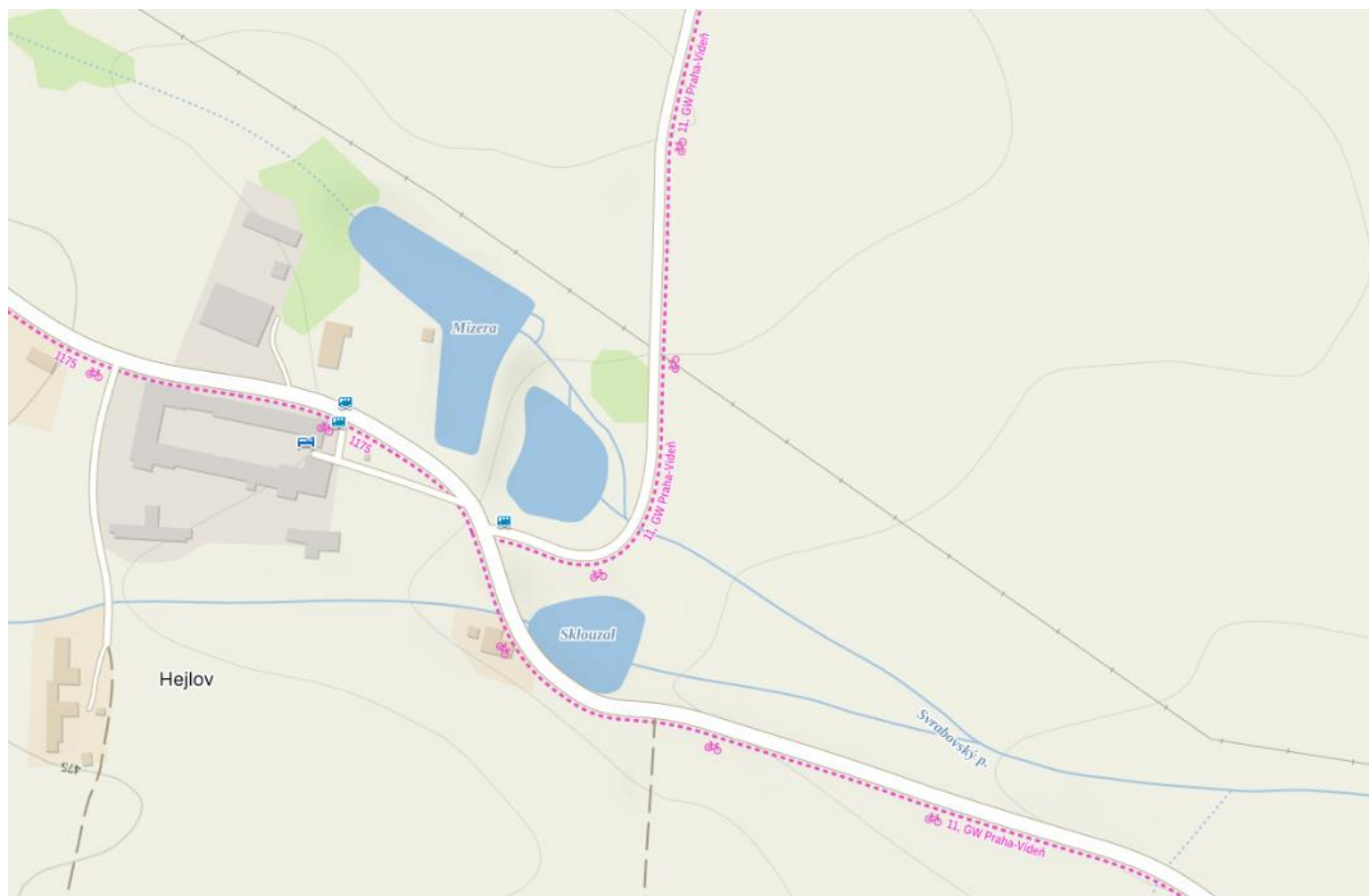
V zájmové lokalitě se nachází VKP ze zákona – vodní tok, niva vodního toku, rybník, les:

- Radimovický potok IDVT 10245529
- Bezejmenný vodní tok IDVT 10265012
- Svrabovský potok IDVT 10245611
- Vodní linie IDVT 10279454
- Bezejmenný vodní tok IDVT 10278940
- Bezejmenný vodní tok IDVT 10281562
- Vodní plochy parc.č. 321, 213, 208, k.ú. Svrabov
- Lesní pozemek p.č. 450, k.ú. Náchod u Tábora

Obr. 9 VKP – vodní toky v řešené lokalitě, zdroj: voda.gov.cz 7/2023

Obr. 10 VKP – vodní plochy v řešené lokalitě, zdroj: mapy.cz 9/2023

Obr. 11 VKP – lesní pozemek v řešené lokalitě, zdroj: cuzk.cz 9/2023

V zájmovém území se nacházejí mimolesní dřeviny. Dendrologický průzkum není předmětem tohoto průzkumu.

Zájmové území se nenachází v žádném ZCHÚ.

V zájmovém území se nenachází prvky NATURA 2000.

V zájmovém území se nenachází žádné památné stromy.

4. Metodika

Průzkum byl zaměřen na zjištění stavu území a jeho ekologické hodnoty a zjištění výskytu vzácných druhů rostlin a živočichů. Vzhledem k charakteru lokality byl výzkum zaměřen na zjištění vzácnějších druhů bezobratlých živočichů, cévnatých rostlin a vodních živočichů, bylo prozkoumáno území ještě cca 100 m nad zamýšlenou stavbou záměru.

Lokalita byla navštěvována v červnu – září 2023. Během návštěv byl proveden podrobný biologický průzkum. Ke zjištění stavu území a výskytu druhů byly využity tyto metody:

Botanika

V rámci průzkumu byl proveden soupis vyskytujících se vyšších rostlin. Rostliny byly mapovány v oblasti záměru s rozšířením do okolí cca 10 m. Nomenklatura českých a latinských názvů rostlin je převážně podle Kubáta a spol. (Kubát K. et al. [eds.] 2002), proto nejsou v latinském seznamu taxonů u jmen rostlin uváděny autorské zkratky. V abecedně uspořádaném přehledu taxonů vyšších rostlin jsou uvedeny druhy a poddruhy zjištěné v průběhu výzkumu. Druhy zvláště chráněné (podle vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.) jsou v seznamu uvedeny tučně.

Zoologie

V dané lokalitě byl proveden základní přírodovědný průzkum obratlovců, zejména ptáků a letounů a vybraných druhů bezobratlých živočichů s důrazem na arborikolní hmyz, zvláště chráněné druhy. Průzkum byl proveden počátkem července 2023, kdy byla provedena opakovaná vizitace celé předmětné lokality.

Při jednotlivých návštěvách byly v celém zájmovém území sledovány všechny druhy obratlovců na území se vyskytující, a to jak vizuálně, tak podle pobytových stop.

Metodou byly terénní pochůzky, jež byly soustředěny cíleně do časných ranních hodin, kdy zpěvná aktivita ptáků kulminuje, ovšem alternativně byly realizovány i v jiných částech dne a v noci, aby byly zachyceny druhy aktivní právě v tuto dobu. Rovněž tak byli zaznamenáváni všichni vizuálně zjištění ptáci. Potencionálně hnízdící druhy jsou vyhodnoceni pomocí standardní metody zpívajících samců. Výčet těchto druhů je součástí souhrnné tabulky.

Savci byli zjišťováni přímým pozorováním a určování determinací pobytových stop. Lokalita byla rovněž prozkoumána z hlediska možného výskytu vhodných letních nebo zimních úkrytů pro netopýry. Na lokalitě byl ve večerních hodinách proveden bat-detektoring.

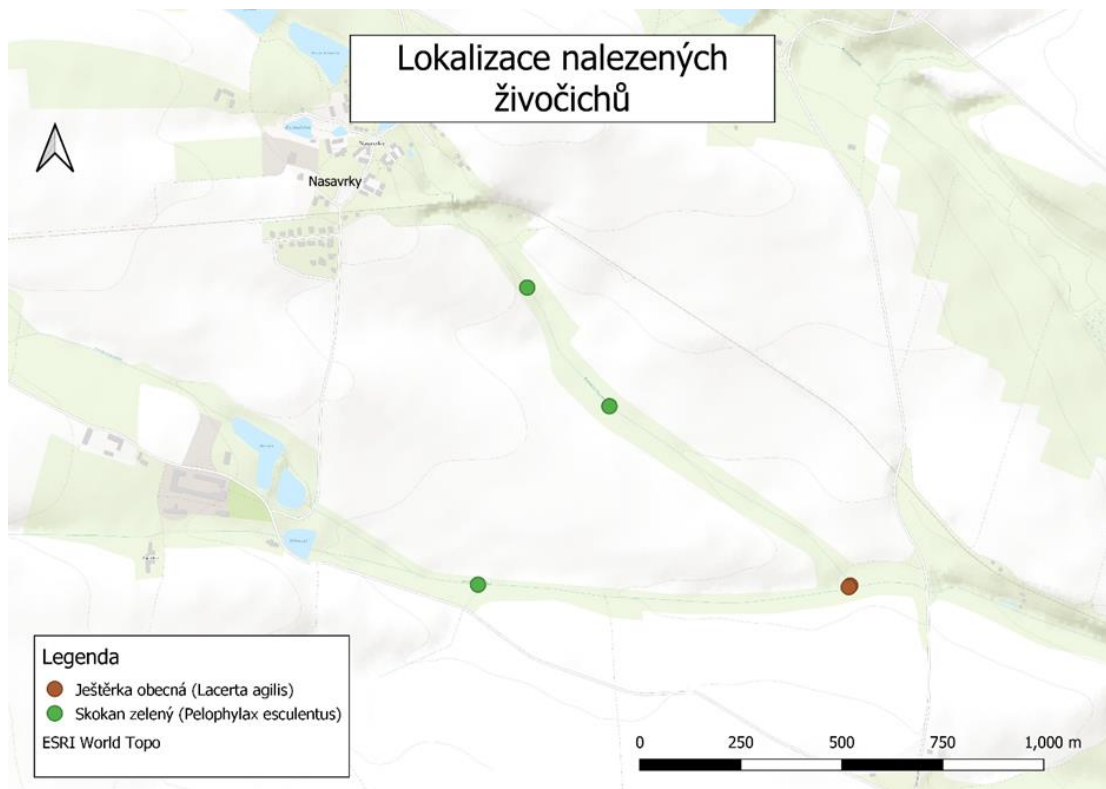
Výskyt arborikolního hmyzu byl zjišťován vizuální prohlídkou vhodných dřevin.

Dále pak v území proběhl **herpetologický průzkum** (Olič 9/2023). Průzkum na lokalitě proběhl v několika dnech v srpnu a září 2023 v odpoledních až podvečerních hodinách. Průzkum byl zaměřen primárně na obojživelníky. Lokalita byla vizuálně prozkoumána, důraz byl kladen na místa, která mohou obojživelníkům a plazům sloužit jako potencionální úkryt a vodní plochy (v tomto případě potoky) a to především v místech, která nebyla tolik zarostlá vegetací (bylo vidět do vody). Místa, kde by se ve dně potoka mohli ukrývat obojživelníci, byla prolovena keserem.

Obr. 12 Keser použitý na prolovení potoků, zdroj: Olič 9/2023

Obr. 13 Lokalizace nalezených živočichů, zdroj: Olič 9/2023

Obr. 14 Skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), zdroj: Olič 9/2023

5. Výsledky průzkumu

Nalezeny byly tyto rostlinné taxony:

Zařazení druhů dle vyhlášky MŽP č.395/1992 Sb., v platném znění

druh kriticky ohrožený – KO

druh silně ohrožený – SO

druh ohrožený – O

Název	Český název	Kategorie	Ochrana
<i>Meloe violaceus</i>	majka fialová	Brouci	O
<i>Aegopodium podagraria</i>	bršlice kozí noha	Cévnaté rostliny	
<i>Alnus glutinosa</i>	olše lepkavá	Cévnaté rostliny	
<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční	Cévnaté rostliny	
<i>Calamagrostis epigejos</i>	třtina křovištní	Cévnaté rostliny	
<i>Caltha palustris</i>	blatouch bahenní	Cévnaté rostliny	
<i>Cardamine amara</i>	řeřišnice hořká	Cévnaté rostliny	
<i>Cardamine pratensis</i>	řeřišnice luční	Cévnaté rostliny	
<i>Carex nigra</i>	ostřice obecná	Cévnaté rostliny	
<i>Cirsium oleraceum</i>	pcháč zelinový	Cévnaté rostliny	
<i>Corylus avellana</i>	líška obecná	Cévnaté rostliny	
<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá	Cévnaté rostliny	
<i>Deschampsia cespitosa</i>	metlice trsnatá	Cévnaté rostliny	
<i>Ficaria verna</i> subsp. <i>verna</i>	orzej jarní pravý	Cévnaté rostliny	
<i>Filipendula ulmaria</i>	tužebník jilmový	Cévnaté rostliny	
<i>Fragaria vesca</i>	jahodník obecný	Cévnaté rostliny	
<i>Glechoma hederacea</i>	popenec obecný	Cévnaté rostliny	
<i>Hieracium sabaudum</i>	jestřábník savojský	Cévnaté rostliny	
<i>Impatiens noli-tangere</i>	netýkavka nedůtklivá	Cévnaté rostliny	
<i>Impatiens parviflora</i>	netýkavka malokvětá	Cévnaté rostliny	
<i>Larix decidua</i>	modřín opadavý	Cévnaté rostliny	
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	kohoutek luční	Cévnaté rostliny	
<i>Phalaris arundinacea</i>	chrastice rákosovitá	Cévnaté rostliny	
<i>Picea abies</i>	smrk ztepilý	Cévnaté rostliny	
<i>Pinus sylvestris</i>	borovice lesní	Cévnaté rostliny	
<i>Populus xcanadensis</i>	topol kanadský	Cévnaté rostliny	
<i>Populus tremula</i>	topol osika	Cévnaté rostliny	
<i>Prunus avium</i>	třešeň ptačí	Cévnaté rostliny	
<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná	Cévnaté rostliny	
<i>Prunus spinosa</i>	trnka obecná	Cévnaté rostliny	
<i>Quercus robur</i>	dub letní (křemelák)	Cévnaté rostliny	

Název	Český název	Kategorie	Ochrana
<i>Ranunculus auricomus</i> agg.	okruh pryskyřníku zlatožlutého	Cévnaté rostliny	
<i>Ranunculus repens</i>	pryskyřník plazivý	Cévnaté rostliny	
<i>Rubus idaeus</i>	ostružiník maliník	Cévnaté rostliny	
<i>Salix cinerea</i>	vrba popelavá	Cévnaté rostliny	
<i>Salix euxina</i>	vrba křehká	Cévnaté rostliny	
<i>Salix triandra</i>	vrba trojmužná	Cévnaté rostliny	
<i>Sambucus nigra</i>	bez černý	Cévnaté rostliny	
<i>Sanguisorba officinalis</i>	krvavec toten	Cévnaté rostliny	
<i>Sorbus aucuparia</i>	jeřáb ptačí	Cévnaté rostliny	
<i>Stellaria media</i> agg.	okruh ptačince žabince	Cévnaté rostliny	
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský	Cévnaté rostliny	
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Taraxacum</i>	pampelišky smetánky	Cévnaté rostliny	
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý	Cévnaté rostliny	
<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá	Cévnaté rostliny	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	brusnice borůvka	Cévnaté rostliny	
<i>Veronica chamaedrys</i> agg.	okruh rozrazilu rezekvítku	Cévnaté rostliny	
<i>Viola</i> sp.	violka	Cévnaté rostliny	
<i>Alauda arvensis</i>	skřivan polní	Ptáci	
<i>Anas platyrhynchos</i>	kachna divoká	Ptáci	
<i>Anthus trivialis</i>	linduška lesní	Ptáci	
<i>Apus apus</i>	rorýs obecný	Ptáci	O
<i>Ardea alba</i>	volavka bílá	Ptáci	SO
<i>Ardea cinerea</i>	volavka popelavá	Ptáci	
<i>Aythya ferina</i>	polák velký	Ptáci	
<i>Aythya fuligula</i>	polák chocholačka	Ptáci	
<i>Buteo buteo</i>	káně lesní	Ptáci	
<i>Buteo lagopus</i>	káně rousná	Ptáci	
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík obecný	Ptáci	
<i>Certhia familiaris</i>	šoupálek dlouhoprstý	Ptáci	
<i>Circus aeruginosus</i>	moták pochop	Ptáci	O
<i>Columba palumbus</i>	holub hřivnáč	Ptáci	
<i>Corvus corone</i>	vrána černá	Ptáci	
<i>Cuculus canorus</i>	kukačka obecná	Ptáci	
<i>Cyanistes caeruleus</i>	sýkora modřinka	Ptáci	
<i>Cygnus olor</i>	labuť velká	Ptáci	
<i>Delichon urbicum</i>	jiříčka obecná	Ptáci	
<i>Dendrocopos major</i>	strakapoud velký	Ptáci	
<i>Dryocopus martius</i>	datel černý	Ptáci	
<i>Emberiza citrinella</i>	strnad obecný	Ptáci	

Název	Český název	Kategorie	Ochrana
<i>Erithacus rubecula</i>	červenka obecná	Ptáci	
<i>Falco tinnunculus</i>	poštolka obecná	Ptáci	
<i>Fringilla coelebs</i>	pěnkava obecná	Ptáci	
<i>Fulica atra</i>	lyska černá	Ptáci	
<i>Gallinula chloropus</i>	slípka zelenonohá	Ptáci	
<i>Garrulus glandarius</i>	sojka obecná	Ptáci	
Hirundo rustica	vlaštovka obecná	Ptáci	O
<i>Chloris chloris</i>	zvonek zelený	Ptáci	
<i>Passer domesticus</i>	vrabec domácí	Ptáci	
<i>Passer montanus</i>	vrabec polní	Ptáci	
Perdix perdix	koroptev polní	Ptáci	O
<i>Periparus ater</i>	sýkora uhelníček	Ptáci	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	rehek domácí	Ptáci	
<i>Phylloscopus collybita</i>	budníček menší	Ptáci	
<i>Phylloscopus trochilus</i>	budníček větší	Ptáci	
<i>Pica pica</i>	straka obecná	Ptáci	
<i>Picus viridis</i>	žluna zelená	Ptáci	
<i>Poecile palustris</i>	sýkora babka	Ptáci	
<i>Prunella modularis</i>	pěvuška modrá	Ptáci	
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	hýl obecný	Ptáci	
<i>Regulus ignicapilla</i>	králíček ohnivý	Ptáci	
<i>Regulus regulus</i>	králíček obecný	Ptáci	
Saxicola rubicola	bramborníček černohlavý	Ptáci	O
<i>Serinus serinus</i>	zvonohlík zahradní	Ptáci	
<i>Sitta europaea</i>	brhlík lesní	Ptáci	
<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička zahradní	Ptáci	
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička divoká	Ptáci	
<i>Sturnus vulgaris</i>	špaček obecný	Ptáci	
<i>Sylvia atricapilla</i>	pěnice černohlavá	Ptáci	
<i>Sylvia borin</i>	pěnice slavíková	Ptáci	
<i>Sylvia communis</i>	pěnice hnědokřídla	Ptáci	
<i>Sylvia curruca</i>	pěnice pokřovní	Ptáci	
<i>Troglodytes troglodytes</i>	střízlík obecný	Ptáci	
<i>Turdus merula</i>	kos černý	Ptáci	
<i>Turdus philomelos</i>	drozd zpěvný	Ptáci	
<i>Turdus pilaris</i>	drozd kvíčala	Ptáci	
<i>Turdus viscivorus</i>	drozd brávník	Ptáci	
Lacerta agilis	ještěrka obecná	Plazi	SO
Pelophylax esculentus	skokan zelený	Obojživelníci	SO

Plazi

Na lokalitě byl během průzkumu zaznamenán výskyt ještěrky obecné (*Lacerta agilis*) – Silně ohrožený druh (SO) dle vyhlášky MŽP ČR 395/92 Sb. Ještěrky byly nalezeny na východní straně lokality, blízko u místa, kde se potoky sbíhají, nachází se zde hromada kamení, která je ideálním místem k úkrytu. Na lokalitě by se dále mohla objevit Užovka obojková (*Natrix natrix*) – Ohrožený druh, její přítomnost se však nepodařilo během průzkumu potvrdit.

Obr. 15 Hromádka kamení, u které byly nalezeny ještěrky obecné, zdroj: Olič 9/2023

Obojživelníci

Na lokalitě byl během průzkumu zjištěn výskyt skokanů zelených (*Pelophylax esculentus*) – Silně ohrožený druh. Výskyt jedinců je zde však velmi ojedinělý, byli nalezeni celkem tři jedinci na celém zkoumaném území. Výskyt jedinců v tekoucí vodě je nejspíš způsoben zavlečením snůšky do tekoucí vody vodním ptactvem, nebo odtržením z místa nakladení (stojatá voda – blízké rybníky) a následným vylíhnutím v tekoucí vodě (všichni jedinci byli velmi mladí). Populace skokanů na lokalitě tedy nebude velká a trvalá, vzhledem k tomu, že se rozmnožují ve stojatých vodách.

6. Shrnutí průzkumu

Přímo na zájmové území jsou vázány tyto ZCHD:

• <i>Meloe violaceus</i>	majka fialová	O
• <i>Lacerta agilis</i>	ještěrka obecná	SO
• <i>Pelophylax esculentus</i>	skokan zelený	SO

Majka fialová se vyskytuje stále častěji v lučních porostech v zemědělské krajině. Bylo pozorováno 5 jedinců v širším území i lokalitě záměru. Obojživelníci a plazi jsou konkretizováni v předchozí kapitole.

7. Opatření k eliminaci vlivů na stávající biotu

Kácení dřevin

Opatření: Doporučuji případné kácení mimo vegetační období, tedy kácet v době říjen–únor.

Obojživelníci

Opatření: Výskyt obojživelníků na lokalitě je momentálně minimální, není tedy potřeba provádět transfer nebo zvláštní opatření při revitalizaci potoků. Bylo by zde však hodné vybudovat menší tůň, které na lokalitu obojživelníky přilákají, zároveň se do nich budou moci z potoků přestěhovat. Tyto tůně by měly být na prosluněných místech, třetinu jejich plochy by měla vždy zaujímat litorální zóna (30-40 cm hloubky) a maximální hloubka by neměla přesahovat 1.2 m (80 cm je ideální).

Plazi

Opatření: Dále požaduji zanechání hromady kamení, u které byly nalezeny ještěrky, jelikož je to ideální místo k úkrytu a zimování. Pokud nebude možné ji zachovat, bude nutné vystavět novou kamennou zídku v blízkosti té, která je tam nyní. Takovou zídku by bylo vhodné vystavět na více místech na lokalitě.